

sig til det kongelige Teaters Opførelse, som jeg her ikke skal komme ind paa. Der er anvendt store Summer til hele det store Maskineri og Materiel, der her er til Stede, og det kan have sine Vanskeligheder at leje det ud eller forpagte det bort, da det let kan føre til, at det, naar Staten en Gang skal til at overtage Teatret igen, saa er en daarlig Handel, der er gjort. Derimod tror jeg, det vilde være formaalstjenligt, om den ærede Minister satte sig som Hovedopgave at ville begrænse Statens Tilskud til det kongelige Teater til en bestemt Sum, og jeg anser det for ret opnaaeligt, om den højtærede Minister vilde sætte sig som Formaal snarest muligt at nedbringe Statens aarlige Tilskud til det kongelige Teater til 100,000 Kr., hvad der har været den Sum, man i sin Tid har givet til dette Formaal i en Række af Aar. Hvis den højtærede Minister tænker paa at lade det kongelige Teater gaa over til Privatdrift, vil jeg henstille, om han ikke først vil prøve paa at udsondre Operaen fra det kongelige Teater. Ja, det kan maaske skurre i adskillige Medlemmers Øren, at jeg nævner dette, men jeg skal gøre opmærksom paa, at den Kunstart, der særlig tynger det kongelige Teaters Budget, er Operaen, og det er ikke blot paa Grund af det store Personale, der er engageret, men ogsaa paa Grund af de store Ekstraudgifter, der ere forbundne med Prøverne, med Udgifter til Garderobe, Dekorationer, Statister, Ekstramusik o. s. v., og hvad der er det allerværste, er, at der har været spildt Masser af Penge til Prøver paa det kongelige Teater paa Operaer, som neppe nogen Sinde ere komne til Opførelse. Vil man gaa over til Privatdrift, saa kunde man maaske gøre et Forsøg med at udsondre Operaen, men jeg anerkender, at det selvfølgelig er forbundet med meget store praktiske Vanskeligheder. Nu sagde den højtærede Minister, at Forholdene have ført dertil, at det er Operaen, der har den dominerende og fremragende Plads paa Teatret, fordi Smagen nu gik i den Retning, men det forbavser mig, at det er blevet saaledes, da det maa ligge i Ministerens Haand at ændre det. Forholdet har tidligere været det, at det reciterende Skuespil lagde Beslag paa 4 ugentlige Aftener, Operaen paa 2 og Balletten paa 1. Det reciterende Skuespil, for hvilket Teatret i sin Tid er bygget, har tidligere været indrømmet de fleste Spilleaftener, og det forekommer mig, at det burde være saa, men det er sikkert, at hvis man kun alene gav Skuespil paa det kongelige

Teater, vilde det slet ikke kræve noget som helst Statstilskud, saa vilde det kunne bære sin egen Drift. Det er Operaen med det store og kostbare Udstyr i den ene og den anden Retning, der bevirker det store Underskud paa Teatret. Det var dog et Forsøg værd, om der ikke kunde etableres en fri Opera i Kjøbenhavn, og jeg kan ikke tro, at Landbefolkningen og Skatteyderne i Fyn, Jylland og de øvrige Landsdele ere særlig begejstrede for at yde 165,000 Kr. aarlig til det kongelige Teater, for at man kan opretholde en Opera, der saa langt fra kan betale sig, men som er den Kunstart, der er mest medvirkende til, at Teatret har saa stort et Underskud, som det har. Endnu skal jeg bemærke, dersom den højtærede Minister fastholder sit Ønske om, at Kontoen for „Gratifikationer efter Øjeblikkets Tarv“ forhøjes fra 6- til 10,000 Kr., og vil Finansudvalget gaa ind derpaa, vil jeg henstille, om man ikke vil indrette denne Kontos Størrelse saaledes, at den retter sig efter en vis Procent af Forestillingsindtægten, saaledes at der f. Eks. bevilges 1 eller 1½ pCt. af Forestillingsindtægten til denne Konto, thi saa havde Personalet ved det kongelige Teater nogen Følelse af, at, naar man vil have denne Konto forøget, saa maa alle Parter have Interesse i, at Forestillingsindtægten blev saa stor som mulig. Dette Spørgsmaal skal jeg derfor henstille.

Hvad nu det vigtige Spørgsmaal om Forsvarssagen angaar, saa vil jeg udtale min Glæde over, at Regeringen ønsker at nedsætte en Kommission til at overveje denne store og vigtige Sag. Jeg har tidligere ikke ønsket en Kommission, saa længe der sad en Højreregering, men nu, da vi have den Glæde at se en Venstreregering, som kan tage denne Sag i sin Haand, ønsker jeg, at man saa snart som muligt maatte faa dette store vigtige Spørgsmaal drøftet i en Kommission, for at denne Sag kan blive undersøgt indgaaende og alsidig baade fra et finansielt, militært og politisk Synspunkt. Vi bør have Ro i denne Sag, hverken Hæren eller Befolkningen er tjent med, at der er en evig Uro over hele dette Forhold. Vi maa, naar denne Sag er belyst fra alle Sider, komme til Klarhed over, hvad Staten maa og skal ofre for Forsvarssagen, og jeg mener, at dette Spørgsmaal vil vanskeligt kunne klares her i Rigsdagen i et almindeligt Rigsdagsudvalg, men at denne Sag har sin naturlige Plads ved Nedsættelsen af en Kommission, der kan belyse denne Sag fra alle de Synspunkter, som den maa ses fra. Jeg kunde have